

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 16.11.2004
COM(2004) 752 końcowy

2003/0184 (COD)

**KOMUNIKAT KOMISJI
DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na mocy art. 251 ust. 2 akapit drugi Traktatu WE

dotyczący

wspólnego stanowiska uchwalonego przez Radę mającego na celu przyjęcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie oraz rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 określające sposoby zastosowania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (różne zmiany)

**KOMUNIKAT KOMISJI
DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na mocy art. 251 ust. 2 akapit drugi Traktatu WE

dotyczący

wspólnego stanowiska uchwalonego przez Radę mającego na celu przyjęcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie oraz rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 określające sposoby zastosowania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (różne zmiany)

1- OPIS CHRONOLOGICZNY AKT

Data przekazania wniosku Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (dokument COM(2003) 468 wersja ostateczna – 2003/0184 COD):	31 lipca 2003 r.
Data opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego:	10 grudnia 2003 r.
Data opinii Parlamentu Europejskiego po pierwszym czytaniu:	11 marca 2004 r.
Data przekazania zmienionego wniosku:	22 kwietnia 2004 r.
Data przyjęcia wspólnego stanowiska:	15 listopada 2004 r.

2. PRZEDMIOT WNIOSKU KOMISJI

Rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 i jego rozporządzenie wykonawcze (EWG) nr 574/72 zapewniają koordynację systemów zabezpieczenia społecznego w Państwach Członkowskich celem ochrony praw osób, które przemieszczają się na terenie Unii Europejskiej.

Dnia 31 lipca 2003 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący zmian tych rozporządzeń. Wniosek ten ma na celu przedstwienie wspólnotowych rozporządzeń, biorąc pod uwagę wprowadzone zmiany w ustawodawstwach narodowych oraz wyjaśnienie sytuacji prawnej w kwestiach, których dotyczą niektóre artykuły w wymienionych rozporządzeniach. Jego celem jest również uwzględnienie ostatnich tendencji w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, a w szczególności orzecznictwa odnoszącego się do kryteriów identyfikacyjnych specjalnych nieopodatkowanych świadczeń pieniężnych, będących przedmiotem szczególnej koordynacji (świadczenia nieobowiązujące poza krajem zamieszkania pracownika, jeśli spełniają one wyżej wskazane kryteria i są zamieszczone w załączniku IIa rozporządzenia), a także orzecznictwa odnoszącego się do zależności pomiędzy rozporządzeniem i postanowieniami dwustronnych konwencji w kwestii zabezpieczenia

społecznego (utrzymanie w mocy, jeśli spełniają one warunki pozwalające na zamieszczenie ich w załączniku III rozporządzenia).

3. KOMENTARZE DOTYCZĄCE WSPÓLNEGO STANOWISKA

3.1. Uwagi ogólne

Wspólne stanowisko Rady, przyjęte jednogłośnie zgodnie z art. 42 Traktatu WE, chroni istotę wniosku Komisji, która skupia się w szczególności na dwóch punktach:

- Rewizja listy specjalnych nieopodatkowanych świadczeń pieniężnych w załączniku IIa rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 według kryteriów określonych w art. 4 ust. 2a rozporządzenia na podstawie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości. Nawet jeśli Rada nie doszła do porozumienia w sprawie listy świadczeń proponowanych przez Komisję w swoim wniosku, należy zauważyć, iż liczba świadczeń (świadczenia, które z racji swojej specyficznej charakterystyki stanowią przedmiot szczególnej koordynacji i są przekazywane wyłącznie na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym dana osoba przebywa), podtrzymanych w załączniku we wspólnym stanowisku, jest mocno zredukowana w stosunku do aktualnej listy. Poza tym na podstawie przyszłego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Komisja zastrzega sobie możliwość złożenia nowego wniosku mającego na celu dokonanie zmian załącznika IIa, w taki sposób, aby zagwarantować jednolite traktowanie wszystkich podobnych świadczeń.
- Rewizja załącznika III rozporządzenia zawierającego listę porozumień dwustronnych, które będą stosowane po wejściu w życie rozporządzenia (EWG) nr 1408/71. Ta lista mogła zostać znacząco zredukowana na podstawie kryteriów zarówno określonych przez Trybunał Sprawiedliwości, jak i uwzględnionych w art. 7 ust. 2 rozporządzenia.

3.2. Poprawki Parlamentu Europejskiego po pierwszym czytaniu

Podczas sesji plenarnej dnia 11 marca 2004 r. Parlament Europejski przyjął 4 poprawki, które zostały w całości przyjęte przez Komisję w swoim wniosku zmienionym dnia 22 kwietnia 2004 r.

Te cztery poprawki zostają jednocześnie uwzględnione we wspólnym stanowisku Rady.

Poprawka ustna została uwzględniona w motywie 6 wspólnego stanowiska, które zaprasza Państwa Członkowskie do podjęcia takich środków, aby niekorzystne skutki niektórych zmian wprowadzonych na liście świadczeń zamieszczonych w załączniku IIa, a ściślej rzecz biorąc w sytuacji, kiedy świadczenia nie można przekazać do innego Państwa Członkowskiego ze względu na jego zapis w załączniku, zostały sporządzone z uwzględnieniem osób, które wcześniej otrzymywały te świadczenia, ewentualnie przewidując dla tych osób okres przejściowy.

Poprawki 1, 2 i 3 zostały umieszczone w załączniku I pkt 2) sekcja G Hiszpania, sekcja I Irlandia i sekcja Y Zjednoczone Królestwo, omawiane świadczenia

całkowicie odpowiadają kryteriom przewidzianym w art. 4 ust. 2 lit a) rozporządzenia.

3.3. Nowe postanowienia wprowadzone przez Radę i stanowisko Komisji w tej kwestii

3.3.1. Załącznik 1 pkt 2 wspólnego stanowiska – specjalne nieopodatkowane świadczenia pieniężne w załączniku IIa rozporządzenia (EWG) nr 1408/71

Rada mogła dojść do porozumienia w sprawie listy nieopodatkowanych świadczeń pieniężnych mogących znaleźć się w załączniku IIa na podstawie kryteriów określonych w art. 4 ust. 2 rozporządzenia. Niektóre Państwa Członkowskie (Zjednoczone Królestwo, Szwecja, Finlandia) oceniły jednakże, iż niektóre z ich świadczeń¹ powinny zostać utrzymane w załączniku IIa ze względu na ich szczególny charakter, który wyróżnia je spośród innych świadczeń, które mogły być wycofane z załącznika. W drodze kompromisu, oczekując na opinię Trybunału Sprawiedliwości w sprawie różnic, jakie te świadczenia przedstawiałyby w stosunku do świadczeń już zbadanych przez Trybunał i w stosunku do kryteriów określonych w art. 4 ust. 2 rozporządzenia, Rada zaakceptowała utrzymanie tych świadczeń w załączniku.

W deklaracji do protokołu Rady Komisja potwierdza swój pogląd, iż z uwagi na orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości i kryteria przedstawione w art. 4 ust. 2 rozporządzenia świadczenia, o których mowa, nie powinny znaleźć się w załączniku IIa. W konsekwencji, Komisja rezerwuje sobie prawo odwołania się do Trybunału Sprawiedliwości i do przedstawienia, w danym przypadku, na podstawie wniosków końcowych Trybunału, propozycji mającej na celu poddanie rewizji listy wzmianek wskazanych w załączniku IIa.

Komisja może przystać na takie rozwiązanie, ponieważ zapewnia ono w końcu jednakowe i obiektywne traktowanie wszystkich ekwiwalentnych świadczeń.

Należy jednocześnie podkreślić, iż identyczne kryteria do znajdujących się w art. 4 ust. 2 rozporządzenia zostały zastosowane podczas badania wniosków o włączenie

¹ Dla Zjednoczonego Królestwa:
- zasiłek na utrzymanie dla osób upośledzonych (ustawa z 1991 r. dotycząca zasiłku na utrzymanie dla osób upośledzonych i zasiłku pracy dla osób upośledzonych (Disability Living Allowance and Disability Working Allowance Act) z dnia 27 czerwca 1991 r., art 1, i rozporządzenie z 1991 r. w sprawie zasiłku na utrzymanie dla osób upośledzonych i zasiłku pracy dla osób upośledzonych (Irlandia Północna) (Disability Living Allowance and Disability Working Allowance (Northern Ireland) Order) z dnia 24 lipca 1991 r., art. 3),
- zasiłek na pomoc osobie trzeciej (ustawa z 1975 r. dotycząca ubezpieczeń społecznych (Irlandia Północna) (Social Security (Northern Ireland) Act) z dnia 20 marca 1975 r., art. 35),
- zasiłek na opiekę nad niepełnosprawnym (ustawa z 1975 r. dotycząca zabezpieczenia społecznego (Social Security Act) z dnia 20 marca 1975 r., art. 37, i ustawa z 1975 r. dotycząca zabezpieczenia społecznego (Irlandia Północna) (Social Security (Northern Ireland) Act) z dnia 20 marca 1975 r., art. 37).
Dla Szwecji: zasiłek z tytułu inwalidztwa i zasiłek z tytułu opieki nad dziećmi upośledzonymi (ustawa nr 703 z 1998 r.).
Dla Finlandii: zasiłek z tytułu opieki nad dziećmi (ustawa dotycząca zasiłku z tytułu opieki nad dziećmi, 444/69).

świadczeń do załącznika, które zostały przedstawione przez nowe Państwa Członkowskie w trakcie negocjacji w sprawie przystąpienia. Dla przejrzystości i bezpieczeństwa prawnego aktualne wpisy nowych Państw Członkowskich znajdujące się w Traktacie o Przystąpieniu zostały również zamieszczone w tekście.

Poza tym w załączniku zamieszczone zostały również: świadczenie luksemburskie (dochód na osoby poważnie upośledzone (art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 12 września 2003 r.)), a także świadczenie finlandzkie (specjalna pomoc dla imigrantów (ustawa o specjalnej pomocy dla imigrantów, 1192/2002)). Wpisy te są uzasadnione, gdyż obydwa świadczenia mają na celu zagwarantowanie tym osobom dochodu na utrzymanie i spełniają kryteria ustalone w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71.

3.3.2. *Art. 1 pkt 1 lit. d) i załącznik I pkt 3 wspólnego stanowiska – porozumienia dwustronne w załączniku III rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, które są stosowane pomimo wejścia w życie rozporządzenia nr 1408/71*

Proponowana przez wspólne stanowisko zmiana do art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 1408/71 precyzuje, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, warunki, w których umowy poprzedzające rozporządzenie mogą być stosowane, co zostanie przychylnie przyjęte przez Komisję.

W załączniku III do tego rozporządzenia są wymienione porozumienia dwustronne, które spełniają te warunki, są więc stosowane.

Rozporządzenie, zastępujące wcześniejsze porozumienia od momentu jego wejścia w życie, które wynika z tego samego zakresu stosowania, posiada komentarz, umieszczony we wstępie do załącznika III, wyjaśniający, iż porozumienia, które nie wynikają z tego samego zakresu stosowania i w konsekwencji są utrzymane w mocy, nie są ujęte w załączniku III.

Oprócz tego terminologia niektórych wpisów znajdujących się obecnie w załączniku została zmieniona celem lepszego ich wyjaśnienia, nie zmieniając jednak przy tym samej treści wpisów.

3.3.3. *Art. 1 pkt 1, lit. b) wspólnego stanowiska – zmiana art. 3 rozporządzenia nr 1408/71*

Proponowane przez Radę we wspólnym stanowisku zmiany umacniają warunki zastosowania zasady równego traktowania. Te zmiany Komisja uznaje za możliwe do przyjęcia.

3.3.4. *Art. 1 pkt 5 wniosku Komisji – zmiana art. 33 rozporządzenia nr 1408/71*

Wspólne stanowisko Rady nie uwzględnia proponowanej przez Komisję zmiany art. 33. Rada uważa, iż należy zaczekać z zastosowaniem nowego uproszczonego rozporządzenia (WE) nr 883/2004, które na podstawie art. 5 (asymilacja faktów) i art. 30 (składki osób uprawnionych do pobierania emerytur) umożliwi potrącenie składek na podstawie wszystkich emerytur i rent wypłacanych osobie do tego uprawnionej, ale wymaga to postanowień wykonawczych w przyszłym rozporządzeniu wykonawczym (por. deklaracja Rady dotycząca protokołu). W

deklaracji Rady dotyczącej protokołu Komisja potwierdza swój zamiar włączenia do nowego rozporządzenia wykonawczego dyspozycji wykonawczych z art. 30 nowego rozporządzenia nr 883/2004. W tej kwestii stanowisko Rady jest więc dla Komisji całkowicie do przyjęcia.

3.3.5. *Art. 1 pkt 9, art. 3, załącznik I pkt 1 lit. b), pkt 4 lit. c), pkt 5 lit. c) i f), załącznik II pkt 4 wspólnego stanowiska*

Podobnie jak Niemcy Austria poprosiła o skreślenie wzmianki znajdującej się w załączniku III pozycja R Austria, która wyłącza specjalne systemy dotyczące osób pracujących na własny rachunek z zakresu stosowania rozporządzenia w zastosowaniu art. 1 lit. j) akapit czwarty rozporządzenia (EWG) nr 1408/71. Komisja przychyliła się do inicjatywy, która pozwala na zastosowanie postanowień rozporządzenia nr 1408/71 do tych specjalnych systemów. Ten środek wymaga okresu przejściowego, który we wspólnym stanowisku zostaje przedłużony do dnia 1 stycznia 2005 r., co jest całkowicie do przyjęcia ze względu na okres niezbędny do przyjęcia rozporządzenia. Ten środek wymaga również wprowadzenia postanowień dotyczących naliczenia świadczeń, jak również podania szczegółów odnośnie do właściwych instytucji.

3.3.6. *Załącznik I pkt 1 lit. c) ppkt ii) i pkt 5 lit. d) oraz załącznik II pkt 1 i 3 wspólnego stanowiska*

Wprowadzone zmiany mają charakter czysto formalny i wynikają z jednej strony ze zmiany terminologii w prawodawstwie francuskim dotyczącym świadczeń rodzinnych, z drugiej zaś ze zmian właściwych instytucji w Szwecji i w Danii.

3.3.7. *Załącznik I pkt 5 lit. b) wspólnego stanowiska – wpis dotyczący Danii*

W związku z wycofaniem z załącznika IIa świadczenia duńskiego „świadczenie tymczasowe dla bezrobotnych, którzy zostali zatrudnieni w ramach »zatrudnienia zmiennego« na okres 12 miesięcy (ledighedsydelse)”, uznano za konieczne umieszczenie w załączniku VI wpisu wyjaśniającego, iż to świadczenie musi być skoordynowane z postanowieniami zamieszczonymi w rozdziale dotyczącym bezrobocia.

4. WNIOSKI

Komisja w pełni przyjmuje wspólne stanowisko, które odpowiada celom wniosku Komisji i uwzględnia wszystkie poprawki Parlamentu Europejskiego.

5. DEKLARACJE KOMISJI

Patrz załącznik.

ZAŁĄCZNIK

DEKLARACJE DOTYCZĄCE PROTOKOŁU RADY

Deklaracja Komisji w sprawie art. 1 ust. 5 wniosku Komisji

„Komisja rozważa włączenie niektórych środków do rozporządzenia wykonawczego w celu sprostania praktycznym następstwom art. 30.”

Deklaracja Komisji dotycząca załącznika IIa

„Komisja zaproponowała wniesienie zmian do listy wzmianek włączonych do załącznika IIa (w szczególności, jeśli chodzi o następujące świadczenia: zasiłek z tytułu opieki nad dziećmi (Finlandia), zasiłek z tytułu inwalidztwa i zasiłek z tytułu opieki nad dziećmi upośledzonymi (Szwecja), zasiłek na utrzymanie, zasiłek na pomoc, zasiłek na opiekę nad niepełnosprawnym (Zjednoczone Królestwo) i nadal ocenia, iż konieczne będzie przeprowadzenie tego w sposób, który odpowiadać będzie kryteriom orzecznictwa Trybunału oraz kryteriom określonym we wspólnym stanowisku Rady z 2003 r. dotyczącemu propozycji różnych zmian. W konsekwencji Komisja zastrzega sobie pełne prawo odwołania się do Trybunału i do przedstawienia, w danym przypadku, na podstawie wniosków końcowych Trybunału, wniosku mającego na celu poddanie rewizji listy wzmianek wskazanych w załączniku IIa.”